

Yhdessä Hyvinvointia tekemässä – Hyte-työn toimintatavat ja rakenteet hyvinvointialueella

SSYK Koulutuspäivät 15.11.2023

VTT, johtaja Minna Veistilä

Päijät-Häme

- n. 200 000 asukasta
- hyvinvointialueella n. 7600 työntekijää
- keskuskaupunki Lahti, muita kaupunkeja Heinola ja Orimattila
- väestötason haasteina mm. ikääntyminen, matala koulutustaso, korkea sairastavuus, päihteiden käyttö

Toimintatavat

- Hyvinvointi strategisena valintana
- Yhteiset hyte-kärjet

Arvomme

Luottamus Rohkeus Välittäminen Oikeudenmukaisuus

Tehtävämme

Tuemme päijäthämäläisten hyvinvointia ja järjestämme laadukkaat palvelut vastuullisesti ja joustavasti

Päämäärämme

Hyvinvoivat asukkaat turvallisessa, elinvoimaisessa ja uudistuvassa Päijät-Hämeessä

Keskeiset tavoitteemme

Vaikuttavat, kustannustehokkaat ja saavutettavat palvelut sekä erinomainen asiakaskokemus

Luottamuksen avulla rakennettu, sujuva yhteistyö alueen kuntien, yhteisöjen ja valtionhallinnon kanssa – asukkaiden parhaaksi

Saavutettu asema alan parhaana julkisena työpaikkana

Asiointi on sujuvaa ja asiakkaita ohjataan sekä tuetaan erinomaisesti

Integroidut, kustannustehokkaat palvelut ovat hyvin saatavissa ja saavutettavissa

Yhteistyötä ja asiakaskokemusta arvostetaan ja arvioidaan

Hallintomalli ja johtaminen toteuttavat tavoitteita

Alan paras julkinen työpaikka Suomessa tarjotaan Päijät-Hämeessä

Kokonaisturvallisuuden osaaminen on vahvaa ja siihen luotetaan

1. Kuntalaisten kokemus osallisuudesta ja vaikuttamisesta vahvistuu edellisvuosiin verrattuna. 2. Syrjäytymisriskissä olevien määrä on maan keskitasoa pienempi.	Osallisuus ja yhteisöllisyys	Mielen hyvinvointi	1. Kasvu-, opiskelu- ja elinympäristö tukee mielenterveyttä erilaisissa elämäntilanteissa ja yhteiskunnan muutoksissa 2. Haavoittuvassa asemassa tai elämäntilanteessa olevat tulevat kuulluiksi ja kohdatuiksi eri tuen ja avun muodoissa
1. Kuntalaiset kokevat asuin- ja elinympäristönsä viihtyisäksi ja turvalliseksi 2. Toimeentuloedellytykset ovat koko maan tasolla tai sitä parempia 3. Lähisuhteet ovat turvallisia	Arjen turvallisuus	Päihteettömyys ja terveelliset elintavat	1. Elintavat ovat terveellisiä 2. Päihteiden kokeilu ja käyttö vähäisempää kuin maassa keskimäärin

KUVA 1 Päijät-Hämeen hyte-kärjet vuosille 2020-2025

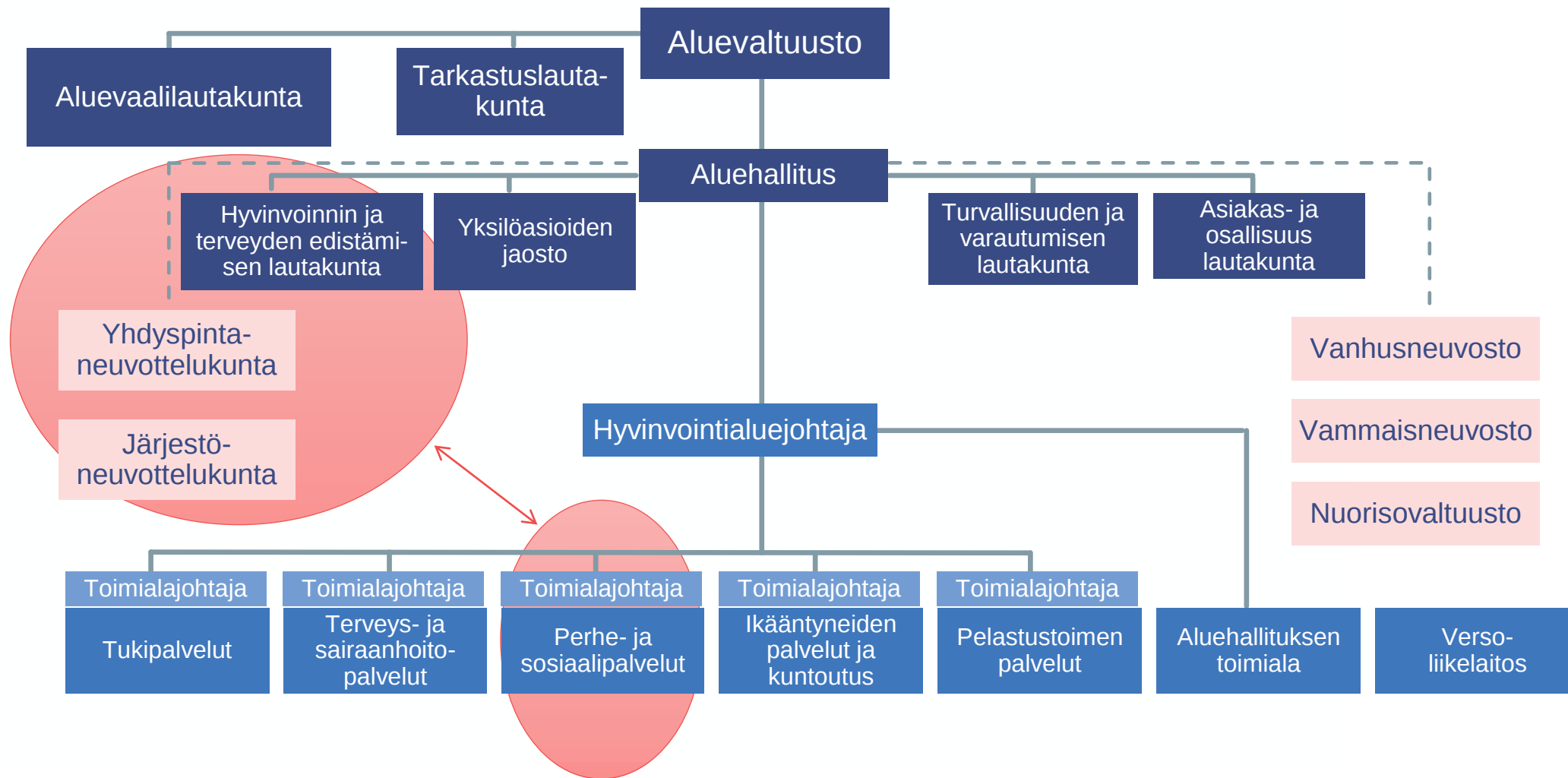

Rakenteet

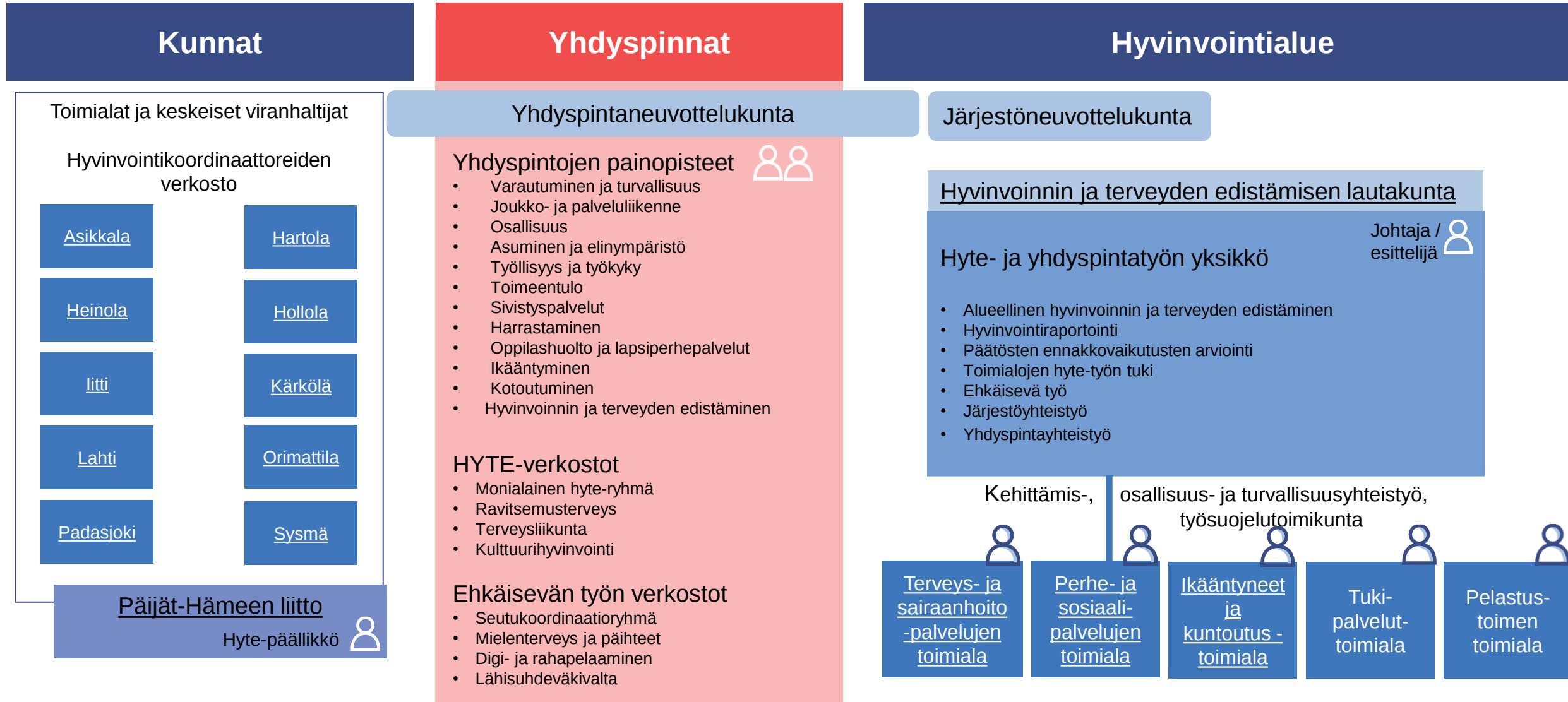
- Hyte hyvinvointialueen organisaatiossa
- Hyte alueellisena yhteistyönä
- Järjestöneuvottelukunta ja järjestöyhteistyön malli
- Yhdyspintaneuvottelukunta ja verkostot

Päijät-Hämeen hyvinvointialue / hyte ja yhdyspinnat

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja yhdyspintatyön rakenne Päijät-Hämeessä

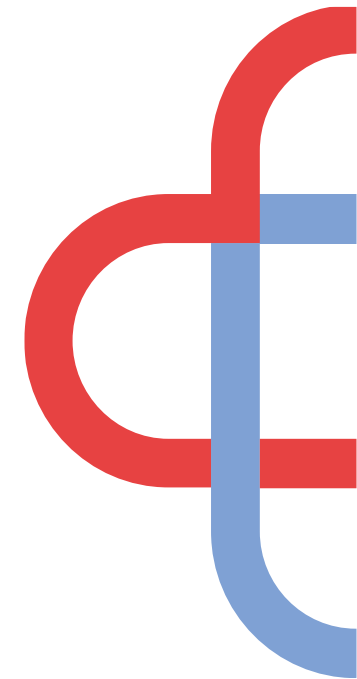
Strategiset, ohjaavat dokumentit

Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Suunnitelma ikääntyneiden toimintakyvyn tukemiseksi, Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma, Maahanmuutto-ohjelma, Ravitsemusterveyden edistämisen suunnitelma, Liikkumishjelma, Hyvinvointialuestrategia, Palvelustrategia

Järjestöneuvottelukunnan rooli ja tehtävät

Hyvinvointialueen hallintosäännön 16 §:n mukaisesti aluehallitus asettaa hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen lautakunnan esityksestä järjestöneuvottelukunnan. Aluehallitus päättää järjestöneuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä sekä hyväksyy järjestöneuvottelukunnan toimintasäännön.

Järjestöneuvottelukunnan tehtävänä on edistää järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä lisätä yhteiskehittämistä ja kumppanuutta hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi Päijät-Hämeessä.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen järjestöyhteistyön malli

Hyvinvointialue tiivistää yhteistyötä ja yhteisiä neuvotteluita sekä edistää hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

1. TOIMINNALLINEN YHTEISTYÖ, ei rahallista avustusta

- Tila-, tapahtuma- ja viestintäyhteistyön käytännöt
- Järjestöyhteistyön rakenne: järjestöneuvottelukunta, Kumppanuusfoorumi ja verkostot
- Järjestökoordinaattori ja yhteyshenkilöt hyvinvointialueella ja järjestöissä
- Asiakasohjaus järjestöihin ja tiedotus järjestötoiminnasta

3. KUMPPANUUSAVUSTUKSET, järjestöavustus

- Hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä täydentävä ja rikastava järjestölähtöinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kohdentuva toiminta.

4. YHTEISKEHITTÄMISEN AVUSTUKSET, järjestöavustus

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman kärkien mukaisten teemojen tarvelähtöinen yhteiskehittäminen

- Yhteistoimintojen pilotointi ja juurruttaminen
- Hankkeiden omarahoitusosuudet

NEUVOTTELUT

OHJAUS

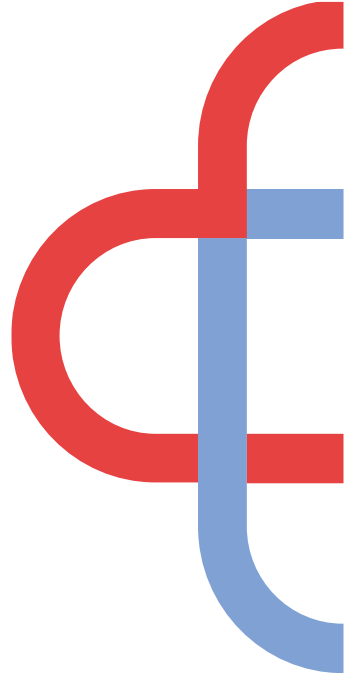
Yhdyspintaneuvottelukunnan rooli ja tehtävät

Hyvinvointialuelain 14 § sekä lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6, 7, 10, 32 ja 50 §:t velvoittavat kuntia ja hyvinvointialueita yhteistyöhön.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 15 § mukaan aluehallitus asettaa yhdyspintaneuvottelukunnan, jonka tehtävänä on edistää hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja yhdyspintatyöhön liittyvää yhteistyötä alueella.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhdyspintaneuvottelukunta

- edistää kuntien ja muiden toimijoiden sekä hyvinvointialueen välistä yhteistyötä,
- määrittelee vuosittain yhdyspintatyön keskeiset kehittämiskohteet,
- edistää kehittämissyhteistyötä kuntien, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kesken,
- perustaa määräaikaista työryhmiä ja pysyviä verkostoja yhdyspintatyön edistämiseksi,
- järjestää vuosittain laissa tarkoitetun hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevan neuvottelun yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kanssa,
- valmistelee tarvittaessa tehtäväalueeseensa liittyviä kannanottoja ja lausuntoja,
- kutsuu tarvittaessa asiantuntijoita kuultavakseen, ja
- toimii tarvittaessa muin sovittavin tavoin yhteistyön edistämiseksi alueella.

Koonti Päijät-Hämeen yhdyspinnoilla toimivista verkostoista

Toimeentulo

- Toimeentulotuen alueellinen neuvottelukunta

Joukko- ja palveluliikenne

- Päijät-Hämeen maakunnan liikennejärjestelmäryhmä

Ikääntyminen

- Päijät-Hämeen ikääntyneiden parissa toimivien verkosto
- Maakunnallinen muistihoitajien verkosto
- Ikäihmisten palveluohjauksen verkosto

Osallisuus

- Päijät-Hämeen Yhdistysfoorumi
- Terveys- ja potilasyhdistykset
- Kylien yhdistysten verkosto
- Vammaisjärjestöjen verkosto
- Kokemusasiantuntijaverkosto
- Kokemustoimintaverkosto
- Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkosto
- Digituen verkosto
- Potilasjärjestöjen OLKA-toiminta
- Heinolan Sosiaali- ja Terveyskontakti (SoTeKo)
- Hanketyön verkosto

Kotoutuminen ja maahanmuutto

- Maahanmuutto-ohjelman ohjausryhmä
- Hämeen ELY-keskuksen maahanmuuttoasiain toimikunta
- Maahanmuuttoyhdyshenkilöverkosto/ELY
- Vieraskielisten tiimi / Lahden seudun kuntakokeilu
- Maahanmuuttajakoulutusryhmä/Alipi
- Kotoutumiskouluttajien foorumi/verkosto/ELY
- Ukraina-ryhmä
- Heinolan sekä Hollola-Orimattila maahanmuuttotyön verkosto
- Heinolan maahanmuuttotyön verkosto
- Maahanmuuttajayhteistyön järjestöverkosto/Alipi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Päijät-Hämeen hyvinvointikoordinaattoreiden verkosto
- Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelu- ja toimeenpanoryhmä

Kulttuurihyvinvointi

- Luovat alat -verkosto, Taiku-sydänpisteen perustaminen
- Lasten kulttuuriverkosto, kulttuuripalvelujen seudullinen yhteistoiminta

Ravitsemus

- Ravitsemusterveyden edistämisen työryhmä
- Varhaiskasvatuksen ruokakasvatusverkosto
- Maistuva koulu -verkosto
- Ikääntyneiden vajaravitsemustyöryhmä
- Syöään yhdessä -verkosto
- Ruokapalvelupäälliköiden ja ateriapalvelutuottajien työryhmät
- Syömishäiriöhoitotyön yhdysjäsenverkosto

Liikunta

- Seudullinen liikuntaneuvojien verkosto
- Liikkuva varhaiskasvatus -verkostot
- Liikkuva koulu -verkosto
- Liikkuva opiskelu -verkosto

Ehkäisevä työ

- Ehkäisevän työn seutukoordinaatioryhmä
- Lähisuhdeväkivaltatyön asiantuntijaryhmä
- Pelihaittojen ehkäisyn asiantuntijaryhmä
- Päihteet ja mielenterveys -asiantuntijaryhmä
- Järjestöjen miepä-ryhmä
- Huumetyön verkosto

Sivistyspalvelut

- Päijät-Hämeen sivistysjohtajien ohjausryhmä
- OPS-kehittämisryhmä
- TVT-kehittämisryhmä
- Arvo-kehittämisryhmä
- Nuorisopalveluiden kehittämisryhmä
- Varhaiskasvatuksen kehittämisryhmä
- Talousasiantuntijoiden kehittämisryhmä
- Toisen asteen koulutuksen kehittämisryhmä
- Lukiokoulutuksen kehittämisryhmä
- Ohjauksen kehittämisryhmä
- Kirjaston kehittämisryhmä

Oppilashuolto ja lapsiperhepalvelut

- Maakunnallinen LAPE-yhteistyöryhmä
- Päijät-Hämeen lapsiperheyhdistykset
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin koordinaattoreiden verkosto
- Eroauttajien verkosto
- Parisuhdetoimijoiden verkosto
- Päijät-Hämeen kohtaamispaikkaverkosto, Lahden kohtaamispaikkaverkosto
- Vauvaverkko
- Oppilas- ja opiskelijahuollon ja oppimisen tuen kehittämisryhmä, OOOT
- Syömisspulaisten lasten työryhmä
- Perhekeskustoiminnasta vastaavien verkosto

Harrastaminen

- Seudullinen kuntien liikuntatoimesta vastaavien verkosto
- Liikunta- ja vapaa-aikapalvelujen kehittämisryhmä

Asuminen ja elinympäristö

- Ekologinen verkosto
- Kuntien sosiaalisen asumisen yhtiöiden hallituksen puheenjohtajat & toimitusjohtajat
- Lahden, ARA:n ja muiden yleishyödyllisten vuokranantajien verkosto

Varautuminen ja turvallisuus

- PHTurva
- Asiakas- ja potilasturvallisuus -yhdyshenkilöverkosto
- Liikenneturvallisuuustyöryhmät

Työllisyys ja työkyky

- Lahden kuntakokeilun ohjausryhmä
- Työllisyystoimijoiden verkosto / Dila
- Päijät-Hämeen kuntien työllistämistä vastaavat
- TYP-johtoryhmä
- Yhteiskunnallisten yritysten verkosto
- Vates-verkosto
- Osatyökykyisten verkosto
- Jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen koordinaatioryhmä / ELY
- Koulutustoimijoiden verkosto / Ohjaamo
- Työllisyyspoliittiset hankkeet / TE-toimisto
- Työikäisten verkosto / Työterveyshuolto

Ajankohtaista

- Mitä meillä tehdään?

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ajankohtaisia kysymyksiä syksyllä 2023 mm.

- Hyvinvointiraportoinnin ja -suunnittelun alueellisen kokonaisuuden rakentaminen
 - Hyte-kertoimen seuranta, työryhmän aloittaminen, kuntayhteistyö
 - Hyte-tarjotin ja hyte-työpöytä
- Elintapaohjauksen pilotit sote-keskuksissa
- Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen
 - Ilmiöpohjaisen budjetoinnin valmisteluyhteistyö
 - Mielenterveysosaamisen johtamisen mallin edistäminen TTL:n kanssa
- Liikkumisohjelman toimeenpano Päijät-Hämeessä
- PYLL-tulosten edellyttämät jatkotoimet kunnissa ja hyvinvointialueella
 - Audit-C-toimintamallin käytön laajentaminen: 31.7. tilanteessa 12,4 % riskikäyttäjiä, kattavuus 3,5 %, 4963 seulaa tehty 119 suorituspaikalla
- Turvallisuuden edistäminen
 - Lähisuhdeväkivallan tunnistaminen ja puheeksiotto: ikääntyvät, neuvolapalvelut
 - Kaatumisten ja murtumien ehkäisy, arjen turvallisuus

päijät sote

Päijät-Hämeen
PELASTUSLAITOS